

Nota bevat informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:

☐ NEE ☐ JA, ONDER BETREFFEND KOPJE ☒ JA, VERSPREID OVER NOTA (MARKEER) ☐ JA, GEHEEL

TER BESLISSING

Datum

14 januari 2022

Aan
Van

Minister van SZW

nota

Nota Verplichte certificering bij ter beschikking stellen van
arbeid

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aanleiding

Eind 2020 bracht het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten o.l.v. Emile Roemer het rapport 'Geen tweederangsburgers' uit, met hierin 50 aanbevelingen om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren. Een van de belangrijkste aanbevelingen is om een verplicht certificeringsstelsel voor bestaande en startende uitzendbureaus op te zetten. Een verplichte certificering kan uitzendbureaus uit de markt weren die misbruik maken van de kwetsbare positie van arbeidsmigranten, door hen bijvoorbeeld onder te betalen of slecht te huisvesten. In de bijlage van deze nota vindt u de betreffende aanbeveling met bijbehorende tekst van het Aanjaagteam. Een brede Kamermeerderheid (alle partijen m.u.v. PVV, FvD, JA21 en Groep Van Haga) heeft de aanbevelingen omarmd en in het coalitieakkoord zijn de aanbevelingen van Roemer overgenomen.

b/z DEY
alle & nu opnm
vraag

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het voortzetten van het proces om met sociale partners tot een publiek-privaat stelsel te komen.
- U wordt geadviseerd kennis te nemen van de hoofdelementen van de verplichte certificering. Na uw instemming met het proces leggen we u z.s.m. enkele beslispunten voor over de inhoudelijke uitwerking.

ja
graag

Indien u dat wenst, lichten we deze nota graag mondeling toe.

Kernpunten

Kern van het verplicht certificeringsstelsel is dat alle uitleners (werkgevers die arbeid ter beschikking stellen) zich moeten laten certificeren en alle inleners (werkgevers die deze arbeidskrachten inlenen) alleen arbeid mogen inlenen van gecertificeerde partijen. Om gecertificeerd te worden en blijven, moet voldaan worden aan eisen. Het uitlenen of inlenen van arbeid zonder geldig certificaat wordt bestuurlijk beboetbaar gesteld. De Arbeidsinspectie gaat toezicht houden op naleving van de verplichte certificering.

Eigenlijk benoemen
dat dat nu nog
niet is

Het verplicht certificeringstelsel heeft als doel om ter beschikking gestelde arbeidskrachten beter te beschermen en een gelijk speelveld voor uitleners te creëren.

Minister Koolmees heeft de Tweede Kamer toegezegd dat ambtelijk de uitwerking van het certificeringsstelsel al van start zou gaan. Er is dus al veel werk verzet, om zo spoedig mogelijke indiening en inwerkingtreding mogelijk te maken.

Datum
14 januari 2022

Beslispunt: Gezamenlijk proces met sociale partners

Bij de start van de uitwerking heeft de directie Arbeidsverhoudingen met sociale partners verkend wat de rol van private partijen in het stelsel moet zijn. De gezamenlijke conclusie was dat een actieve publiek/private samenwerking het meest kansrijk is, met duidelijk afgebakende rollen:

Uiterlijk bij
7 februari 2022

Bijlage(n)
0

Aan
Minister van SZW

- De overheid is stelselverantwoordelijk en verantwoordelijk voor de wettelijke verankering, publiek toezicht op naleving van de certificeringsplicht, en het bestuurs-/strafrechtelijk aanpakken van malafide praktijken;
- Private partijen spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van het stelsel: certificaten uitgeven en controleren of uitleners aan de eisen daarvoor voldoen;
- Partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het realiseren van het stelsel en te waarborgen dat het effectief is.

kleinere wat vaag

Ter voorbereiding op een wetsvoorstel werkt de directie Arbeidsverhoudingen nauw samen met sociale partners uit de Stichting van de Arbeid (VNO-NCW, MKB Nederland, LTO, FNV, CNV, VCP) en de uitzendsector (ABU, NBBU); zie bijlage 1 voor een beschrijving van het krachtenveld. Doel is tot overeenstemming te komen over de vormgeving van het nieuwe stelsel. Om tot besluiten te komen is er een stuurgroep ingericht onder voorzitterschap van DG Werk van SZW. Ter voorbereiding daarop zijn gezamenlijke werkgroepen ingesteld. Bij deze overleggen zijn ook de Arbeidsinspectie en Belastingdienst aanwezig. Vanzelfsprekend is besluitvorming in de stuurgroep onder voorbehoud van uw instemming. Bijlage 4 bevat de afspraken die met sociale partners zijn gemaakt over deze werkwijze. Uiteraard praten we ambtelijk ook met kleinere partijen die geraakt worden door het nieuwe stelsel (bijv. detacheerders).

NEE

Alternatief is om niet te streven naar overeenstemming met sociale partners, maar als overheid unilateraal het stelsel te bepalen. Dat levert niet alleen grote risico's op voor draagvlak, maar ook voor de uitvoering: een certificeringsstelsel is inherent deels privaat en dus zijn we als overheid afhankelijk van de markt. We ontraden deze optie dus, al zullen we er op moeten terugvallen als er geen akkoord komt met sociale partners.

Beslispunt: Bent u ermee akkoord dat het gezamenlijke proces voort wordt gezet, waarbij we streven naar een akkoord met sociale partners over het nieuwe stelsel?

*JA
MITS HET TEMPO
ERIN BLIJFT*

Planning

De druk om de aanbevelingen van Roemer uit te voeren is erg hoog, o.a. vanuit de Tweede Kamer. Bij de jaarrapportage arbeidsmigranten (december 2021) is gemeld dat het streven is "medio 2022" een uitwerking gereed te hebben. De impact van dit stelsel is veel breder dan arbeidsmigranten en raakt de brede arbeidsmarktdiscussie. De samenhang met de MLT/flex-maatregelen uit het Coalitieakkoord op het terrein onder meer uitzendwerk is dus sterk. Het is daar qua tijdsplan tot nog toe niet gekoppeld, vanwege de dynamiek van Roemer en de (vrijwel) Kamerbrede steun. In het kader van de uitwerking van het

arbeidsmarktpakket zal in samenspraak met sociale partners moeten worden gezien of het wenselijk is dat het een separaat traject blijft of mogelijk toch gekoppeld zal worden aan de uitwerking van een breder arbeidsmarktpakket.

We hebben tot dusver gewerkt conform het snelst mogelijke tijdspad:

- Uiterlijk begin juni: akkoord met sociale partners over wetsvoorstel
- Juli: start internetconsultatie en hoofdlijnenbrief naar Tweede Kamer
- Oktober: aanbieden wetsvoorstel aan Raad van State
- Februari 2023: aanbieding wetsvoorstel Tweede Kamer
- Inwerkingtreding vanaf 2025: rekening houdend met de inrichting van het stelsel, de opbouw van private inspectiecapaciteit en het uitgeven van certificaten.

Aandachtspunten bij deze planning:

- Deze planning is ambitieus. Er is dus een reële kans dat het wetsvoorstel en de brief (incl. overeenstemming met partners) pas na het zomerreces gereed zijn.
- Het coalitieakkoord schrijft voor dat grote wetsvoorstellen vooraf worden gegaan door een hoofdlijnenbrief. Hier is nog geen Rijks-/SZW-brede invulling van. Wij stellen vooralsnog voor de hoofdlijnenbrief parallel met de internetconsultatie te laten lopen. Op die manier kunnen we zowel de politieke reacties uit de Tweede Kamer als reacties uit de internetconsultatie meenemen in het definitieve wetsvoorstel. Alternatieven zijn een eerdere brief (met weinig inhoud) of latere internetconsultatie (3-4 mnd vertraging).

Kan het niet sneller? Aha!

Een grote stelselwijziging als deze duurt inherent lang: eerdere invoering dan 2025 is niet realistisch. Als verkorte route is er (in theorie) de mogelijkheid om, parallel aan het uitwerken van een nieuwe wet en via een bestaande wettelijke grondslag, bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) extra regels te stellen aan sectoren waarbij arbeidskrachten echt zo snel mogelijk bescherming behoeven of waar de arbeidsmarktverhoudingen verstoord zijn. Enkele eisen, die via het certificaat voor uitleners zullen gelden, zouden daarmee eerder opgelegd kunnen worden aan uitleners die arbeidskrachten ter beschikking willen stellen binnen specifieke sectoren. Te denken valt aan sectoren die gekenmerkt worden door lage lonen en/of overmatige inzet van arbeidsmigranten. Dit stuit echter op praktische, juridische en inhoudelijke bezwaren. Zo is er vooralsnog geen consensus over de aan te wijzen sectoren en zal de aanwijzing naar verwachting tot afbakeningsproblemen leiden. Daarnaast moeten de eisen voor de verplichte certificering nog worden uitgewerkt en rijst de vraag hoe de eisen in de AMvB zich tot het (privaatrechtelijke) certificaat zullen gaan verhouden. Maar hoe overbruggen we dan tot 2025?! Want dat is wel nodig!

Datum

14 januari 2022

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Minister van SZW

Zijn er mogelijkheden om in de komende maanden met een vrijwillige code alvast aan de slag te gaan? Of andere alternatieven om de komende 3 jr te overbruggen?

graag uitwerken!

en een vrijwillige route?

Ter informatie: belangrijkste inhoudelijke vraagstukken

In een volgende nota zullen we u z.s.m. een aantal inhoudelijke beslispunten voorleggen die de afgelopen maanden aan de orde zijn geweest. Voor nu geven we u, ter informatie, graag inzicht in de belangrijkste vraagstukken. In bijlage 2 werken we deze nader uit.

- Reikwijdte van de certificeringsplicht. Er zijn meerdere reikwijdtes denkbaar, met elk voor- en nadelen. In de uitwerking hebben we, in lijn met het advies van Roemer, gestreefd naar een reikwijdte zonder te grote ontwikkelings-/ontduikingsroutes. Ook partijen die zichzelf niet als uitzenders zien, bijv. detacheerders of sociaal werkbedrijven, zullen door het stelsel geraakt worden.
- Governance en rolverdeling publiek/privaat. Belangrijkste vraagstukken zijn hoe het nieuwe stelsel concreet wordt ingericht, en hoe de ministeriële verantwoordelijkheid ook in het private deel gewaarborgd wordt. Er loopt nog overleg met BZK, omdat het verzelfstandigingskader van BZK voorschrijft dat – kort gezegd – publieke bevoegdheden in principe ook publiek moeten worden uitgevoerd.
- Inhoudelijke eisen waaraan uitleners moeten voldoen om het certificaat te krijgen en behouden. We werken deze nu technisch uit; sociale partners zijn het over belangrijke onderdelen nog niet eens.
- Handhaving en aanpak malafide partijen. Private inspecties kunnen namelijk zorgen voor kwaliteitsverbetering (d.m.v. weigeren certificaat, schorsing of intrekking), maar hebben niet de middelen of bevoegdheden om malafide partijen op te sporen. We onderzoeken op voor dit punt verschillende varianten, waaronder een bestuursrechtelijk bestuursverbod zoals aanbevolen door Roemer.

ja, meenemen

lang!

Datum
14 januari 2022

Uiterlijk bij
7 februari 2022

Bijlage(n)
0

Aan
Minister van SZW

[Redacted text block]

Datum
14 januari 2022

Uiterlijk bij
7 februari 2022

Bijlage(n)
0

Aan
Minister van SZW

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]